

Cheberiyako, O. V. "Sutnist ta osoblyvosti diialnosti investytsiinykh fondiv na fondovomu rynku" [Essence and Features of Activity of Investment Funds at the Fund Market]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 18 «Ekonomika i pravo»*, no. 24 (2014): 196-213.

Dovhaliuk, V. V. "Reitynh investytsiinykh fondiv" [Rating of investment funds]. *Efektivna ekonomika*, no. 7 (2014). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3188>

Horodnichenko, Yu. V. "Sutnist, znachennia i neobkhdnist instytutsiinykh investoriv na fondovomu rynku Ukrainy" [Essentiality, Importance and Necessity of Institutional Investors in Stock Market of Ukraine]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 22, no. 1 (2015): 102-107.

Hrytsenko, V. V. "Investytsiini fondy: stan ta perspektyvy rozvytku" [Investment funds: state and prospects of development]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, no. 2 (2008): 27-31.

Klymenko, K. V. "Instytuty spilnoho investuvannia: sutnist, funktsii ta mistse v ekonomichnii systemi" [Mutual Investment Institutions: Essence, Functions and Place in the Economic System]. *Efektivna ekonomika*, no. 3 (2013). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1874>

Kushnir, S. O., and Pavlenko, N. I. "Sutnist ta tendentsii rozvytku venchurnykh investytsiinykh fondiv v Ukraini"

[Essence and Development Trends of Venture Investment Funds in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 16 (2018): 150-155.

[Legal Act of Ukraine] (2012). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>

Malyy ekonomicheskii slovar [Small Economic Dictionary]. Moscow: Institut novoy ekonomiki, 2000.

Morhachov, I. V. et al. "Vplyv efektu finansovoho vazhelia na khid investytsiinykh protsesiv na fondovomu rynku" [The Impact of Financial Leverage in the Course of Investment Processes in the Stock Market]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky*, no. 2 (2021): 171-179.
DOI: <https://doi.org/10.18371/fcapter.v2i37.229956>

"State Street Corporation". https://uk.wikipedia.org/wiki/State_Street_Corporation

"The Vanguard Group". https://uk.wikipedia.org/wiki/The_Vanguard_Group

Veremiienko, A. S. "Mistse ta sutnist venchurnykh investytsiinykh fondiv sered instytutiv spilnoho investuvannia" [Place and Nature of Venture Investment Fund Among Collective Investment Institutions in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 6 (2017): 90-93. http://www.economy.in.ua/pdf/6_2017/19.pdf

УДК 658:621

JEL: E22; F21

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-107-113>

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

©2022 ФУРС О. С., ГРЕЧКО А. В.

УДК 658:621

JEL: E22; F21

Фурс О. С., Гречко А. В. Дослідження процесу залучення інвестиційних ресурсів промисловими підприємствами в період пандемії COVID-19

Мета статті полягає в дослідженні впливу пандемії COVID-19 на залучення інвестиційних ресурсів промисловими підприємствами України та наданні практичних рекомендацій щодо вдосконалення даного процесу. Доведено, що в умовах кризи різко знижується пряме іноземне інвестування в усі сектори економіки. При цьому визначено, що найбільш перспективним напрямком для інвестування, як і раніше, залишається промисловість, яка в кризових умовах була і залишається необхідною складовою для відновлення економіки в цілому. У результаті дослідження було виокремлено причини несприятливого інвестиційного клімату в Україні, що склалися історично, та ті, що викликав коронавірус. Систематизовано сприятливі та несприятливі чинники для іноземного інвестування. Запропоновано підприємствам розробляти інвестиційні проекти на основі стратегічного планування їхньої діяльності та кооперування із іншими підприємствами галузі. Акцентовано увагу на потребі державної підтримки інноваційної діяльності підприємств та всебічному сприянні розробки інвестиційних проектів на їхній базі. Перспективами досліджень у даному напрямі можуть стати дослідження зарубіжного досвіду країн щодо розробки інвестиційних порталів і програм, методів прямого та непрямого стимулювання інноваційної діяльності, аналіз глобального ринку товарів і професій задля визначення вектора зміни. Крім цього, вимагає продовження дослідження інвестиційного потенціалу промислових підприємств в Україні та розробка шляхів удосконалення їхньої інвестиційної діяльності.

Ключові слова: пандемія COVID-19, інвестиції, інвестиційний клімат, промисловість, фінансування.

Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 10.

Фурс Олександра Сергіївна – магістрантка кафедри економіки і підприємництва, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (просп. Перемоги, 37, Київ, 03056, Україна)

E-mail: alexandrafurs93@gmail.com

Гречко Алла Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки і підприємництва, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (просп. Перемоги, 37, Київ, 03056, Україна)

E-mail: alla_grechko@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4913-9674>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/4661114/alla-hrechko/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57208141832>

UDC 658:621

JEL: E22; F21

Furs O. S., Hrechko A. V. A Research on the Process of Attracting Investment Resources by Industrial Enterprises During the COVID-19 Pandemic

The purpose of the article is to research the impact of the COVID-19 pandemic on attracting investment resources by industrial enterprises of Ukraine and provide practical recommendations for improving this process. It is proved that in a crisis, direct foreign investment in all sectors of the economy is sharply reduced. At the same time, it is determined that the most perspective direction for investment, as before, remains industry, which in crisis conditions was, is and will be a necessary component for the economic recovery in general. As a result of the study, the reasons for the unfavorable investment climate in Ukraine are distinguished, both those that have developed historically and those caused by the coronavirus. Favorable and unfavorable factors for foreign investment are systematized. It is proposed that enterprises develop investment projects based on strategic planning of their activities and cooperation with other enterprises of the industry sector. Attention is focused on the need for the State support for innovative activities of enterprises and comprehensive assistance in the development of investment projects on their basis. Prospects for further research in this direction can be the study of foreign experience of countries as to the development of investment portals and programs, methods of direct and indirect stimulation of innovation activities, analysis of the global market of goods and professions to determine the vector of change. In addition, continued research of the investment potential of industrial enterprises in Ukraine is required, as well as the development of ways to improve their investment activities.

Keywords: COVID-19 pandemic, investments, investment climate, industry, financing.

Fig.: 3. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 10.

Furs Oleksandra S. – Graduate Student, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (37 Peremohy Ave., Kyiv, 03056, Ukraine)

E-mail: alexandrafurs93@gmail.com

Hrechko Alla V. – D. Sc. (Economics), Associate Professor, Professor, Department of Economics and Entrepreneurship, National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (37 Peremohy Ave., Kyiv, 03056, Ukraine)

E-mail: alla_grechko@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4913-9674>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/4661114/alla-hrechko/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208141832>

На сьогоднішній день глобальна економічна система адаптується до нових умов функціонування та розвитку, виникнення яких зумовлено пандемією коронавірусу COVID-19. Боротьба з її наслідками набуває системного характеру та вимагає від урядів різних країн, представників бізнесу та суспільства формування ряду гнучких, дієвих заходів, спрямованих на недопущення поглиблення соціально-економічних диспропорцій. Збитки від кризи, викликані пандемією COVID-19, неможливо оцінити повною мірою, зважаючи на те, що процес боротьби з коронавірусом поки що триває, однак, спираючись на статистичні дані, можна стверджувати, що пандемія призвела до скорочення торговельних операцій між країнами, падіння рівня зайнятості населення, обсягів виробництва в окремих секторах економіки (торгівля, продовольча сфера, промислове виробництво, туризм і ресторанний бізнес) [1].

У період економічної кризи досить гостро постає питання залучення інвестицій, оскільки саме їх притік є підґрунтям для створення робочих місць, збереження та нарощення виробничих потужностей, стимулювання експорту тощо. Однак під впливом кризових явищ інвестиційна діяльність багатьох підприємств суттєво сповільнюється, що обумовлює актуальність і своєчасність дослідження проблеми пошуку джерел залучення інвестиційних ресурсів, здатних забезпечити збереження інвестиційних програм підприємств або мінімізувати їх скорочення. Дане питання частково у своїх наукових працях розглядали такі науковці: Федик М. В. [1], Харчук С. А., Михайленко О. Г., Красникова Н. А. [2] та інші. Проте, зважаючи на актуальність теми, процес залучення

інвестиційних ресурсів в умовах впливу пандемії COVID-19 потребує поглибленого, системного дослідження й аналізу. З огляду на це, дана стаття присвячена аналізу та вирішенню одного з найбільш важливих для національної економіки питань, що полягає в розробці заходів, спрямованих на залучення інвестиційних ресурсів у період кризи, спричиненої пандемією COVID-19.

За умов функціонування суб'єктів господарювання в ринковій економіці виникає потреба постійного пошуку джерел фінансування їх діяльності та розвитку. Разом із цим, проблема залучення інвестицій в Україні залишається актуальною протягом тривалого періоду часу, а криза, спричинена пандемією COVID-19, ставить перед вітчизняними підприємствами нові виклики, що потребують пошуку ефективних управлінських рішень, застосування дієвих підходів до ведення бізнесу та пошуку нових шляхів залучення інвестиційних ресурсів.

Своєю чергою, завданням держави є створення безпечного та сприятливого інвестиційного середовища для залучення ресурсів за рахунок удосконалення законодавчої бази в питаннях захисту інтересів інвесторів, сприяння стабілізації економіки в умовах кризи, підтримки малого та середнього бізнесу, який підпадає під найбільший вплив несприятливих чинників зовнішнього середовища.

На сьогоднішній день як в Україні, так і в багатьох інших країнах світу, спостерігаються негативні наслідки, спричинені пандемією COVID-19, що призвели до тимчасового призупинення імпорто-експортної діяльності та спровокували сповільнення

операційної діяльності підприємств та інвестиційних процесів у країні в цілому. За таких умов, як свідчать статистичні дані, суттєва кількість суб'єктів господарювання були змушені скоротити обсяги своєї діяльності або взагалі припинити існування.

У табл. 1 наведено динаміку загальної кількості діючих підприємств в Україні за 2011–2020 рр. відповідно до класифікації за розмірами суб'єктів господарювання, яка свідчить про зменшення темпів їхнього зростання у 2020 р.

Для більш детального дослідження причин банкрутства підприємств у 2020 р. доречно дослідити їхні джерела фінансування, які наведені на рис. 1.

Аналізуючи наведену на рис. 1 інформацію, можна зробити висновки, що для підприємств України більше притаманне самофінансування. Банківське кредитування є достатньо ризиковим у період економічної кризи (через відсоткову ставку), а фінансування з бюджету здійснюється в переважній більшості випадків лише для державних підприємств або підприємств, що мають змішану форму власності. За таких умов надзвичайно важливим залишається питання залучення іноземних інвестицій, частка яких порівняно із іншими джерелами фінансування залишається досить мізерною.

Також бачимо, що прямі іноземні інвестиції дуже чутливі до економіко-політичної ситуації в Україні, адже мали негативний темп зростання у 2012–2014 рр. і у 2020 р. Це лише підтверджує необхідність формування сприятливого інвестиційного клімату для залучення коштів інвесторів-нерезидентів, який залишається незадовільним в умовах змін, зумовлених пандемією COVID-19.

Підбиваючи підсумок усього сказаного вище, варто зазначити, що одним із головних методів подолання наслідків кризи, спричиненої коронавірусом у світі, є пошук дієвих, економічно обґрунтованих шляхів залучення інвестиційних ресурсів, що дозволять національній економіці стати незалежною від кредитів міжнародних фінансових організацій (зокрема, МВФ) і більш стійкою до зовнішніх викликів і загроз, виникнення яких є неминучим у процесі подальшої глобалізації економіки.

Країни ЄС є стратегічними партнерами України, тому залучення іноземних інвестицій з цих країн не тільки сприяє розвитку економічних відносин, а й формують позитивний імідж нашої держави. Необхідно відмітити, що серед країн-інвесторів у 2020 р. на першому місці знаходиться Кіпр (29%), на другому – Нідерланди (23%), частка ж інших окремих країн світу становить 6% і менше (рис. 2).

Така структура пов'язана з тим, що ці країни є або до недавнього часу були офшорними зонами. До того ж, можна стверджувати, що основна частина інвестиційних надходжень – це гроші саме представників вітчизняного великого бізнесу, отримані шляхом ухиляння від сплати податків і переведені на рахунки, відкриті в країнах, що є офшорними зонами.

Дана ситуація може значною мірою викривити реальне уявлення про обсяги залучених іноземних інвестицій в країну, оскільки частина коштів, переведених на рахунки, відкриті в офшорних зонах, може «реінвестуватися» в бізнес у формі прямих іноземних інвестицій.

Незважаючи на те, що 8 листопада 2012 р. було підписано, а 4 липня 2013 р. ратифіковано Україною

Таблиця 1

Динаміка загальної кількості діючих підприємств в Україні за 2011–2020 рр. відповідно до класифікації за розмірами суб'єктів господарювання

Рік	Усього	У тому числі							
		великі підприємства		середні підприємства		малі підприємства		з них мікропідприємства	
		одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%
2011	375695	659	0,2	20753	5,5	354283	94,3	295815	78,7
2012	364935	698	0,2	20189	5,5	344048	94,3	286461	78,5
2013	393327	659	0,2	18859	4,8	373809	95	318477	81
2014	341001	497	0,1	15906	4,7	324598	95,2	278922	81,8
2015	343440	423	0,1	15203	4,4	327814	95,5	284241	82,8
2016	306369	383	0,1	14832	4,9	291154	95	247695	80,8
2017	338256	399	0,1	14937	4,4	322920	95,5	278102	82,2
2018	355877	446	0,1	16057	4,5	339374	95,4	292772	82,3
2019	380597	518	0,1	17751	4,7	362328	95,2	313380	82,3
2020	373822	512	0,1	17602	4,7	355708	95,2	307871	82,4

Джерело: складено на основі [3].

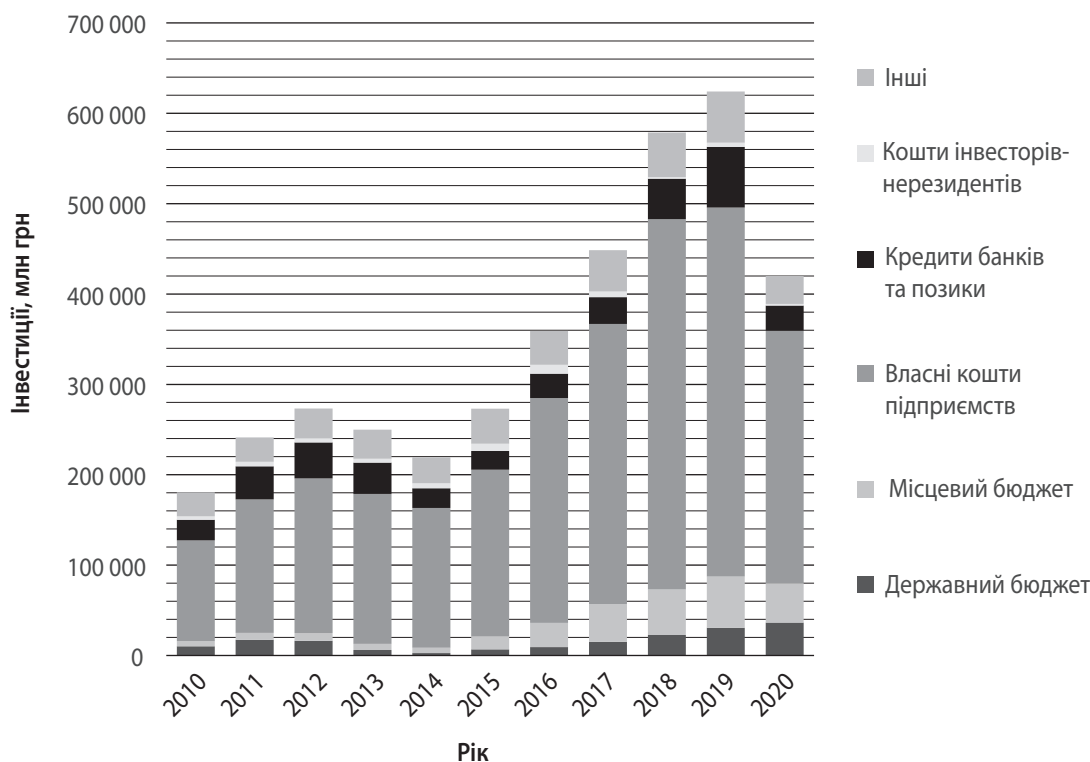

Рис. 1. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2010–2020 рр., млн грн

Джерело: побудовано на основі [3].

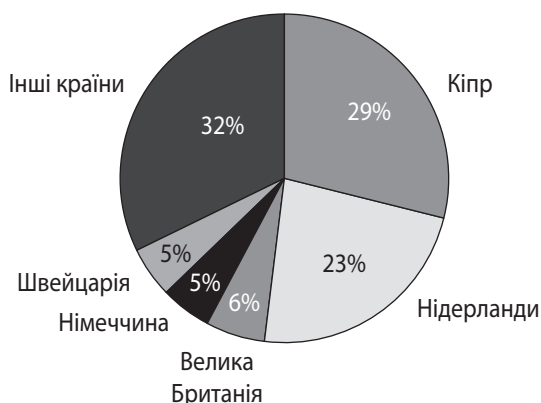

Рис. 2. Структура прямих іноземних інвестицій в економіку України за країнами світу у 2020 р.

Джерело: побудовано на основі [3].

«Конвенцію між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи» [4], тобто Кіпр був закритий як офшорна зона, відтік капіталу туди продовжується.

Також не так давно в українському законодавстві з'явилася вимога щодо оприлюднення бенефіціарів. У 2019 р. було ухвалено Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Однак лише у березні 2021 р.

урядовці чітко сформулювали нові вимоги для компаній, а на подання інформації відвели лише три місяці – з 11 липня по 10 жовтня 2021 р. (включно) [5].

Досліджуючи прямі іноземні інвестиції, варто окреслити, куди ж вони спрямовані, або які галузі економіки є найбільш привабливими для іноземних інвесторів (рис. 3).

Аналізуючи дані на рис. 3, бачимо, що в структурі капітальних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності з 2010 по 2020 рр. відбулися незначні зміни, тоді як загальні обсяги зросли майже утричі.

Найбільш пріоритетною сферою для інвесторів була і залишається промисловість. Окремо слід відзначити, що помітно збільшилася частка інвестицій в державне управління й оборону, в оптову та роздрібну торгівлю, а також у сферу інформації та телекомунікацій. Це повністю відповідає глобальним тенденціям переходу від постіндустріального суспільства до інформаційного, коли більшість суб'єктів господарювання намагаються вести свою діяльність за принципом В2С.

Отже, з рис. 3 бачимо, що прямі іноземні інвестиції є в усіх сферах української економіки, але спостерігаються великі диспропорції в розподілі інвестицій за сферами.

На сьогодні промисловість України характеризується переважанням традиційних технологій, прибутковим періодом індустріалізації, незадовільними

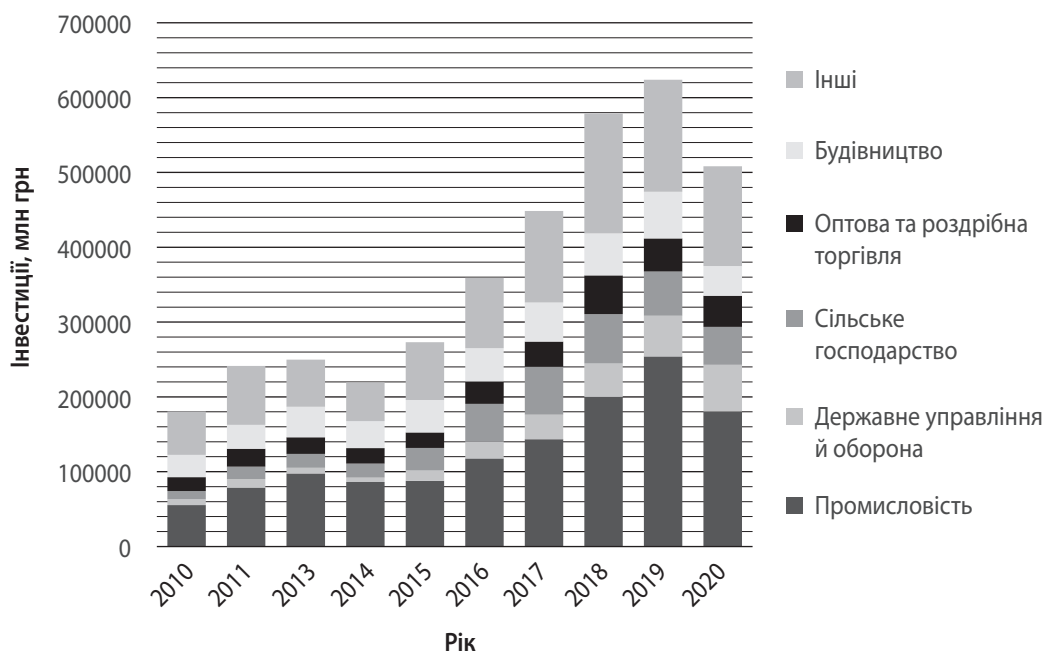

Рис. 3. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2010–2020 рр., млн грн

Джерело: побудовано на основі [3].

темпами структурно-інноваційних змін, використанням зношеної виробничої бази [6, с. 85–97].

Даний стан зумовлює дедалі більше відставання економіки від провідних індустріальних країн за рівнем промислового розвитку. Досвід цих країн свідчить про те, що основою їх конкурентоспроможності служить швидкий науково-технологічний поступ та активне залучення інвестиційних ресурсів у впровадження технологічних новацій у виробництво. Відповідно, саме тому трансформація промисловості на інноваційній основі має бути забезпечена надходженням іноземних інвестицій [7].

Загалом промисловість включає майже 40 тис. підприємств різних форм власності. Промисловість також забезпечує зайнятість у суміжних сферах, передусім, це транспорт і торгівля [8].

Серед позитивних чинників, що сприяють залученню іноземних інвестицій в Україну, можна виділити такі:

- 1) наявність мінеральних ресурсів і потужностей для їхнього видобутку (залізни та марганцеві руди);
- 2) відносно дешева та кваліфікована робоча сила (передусім мова йде про промислово розвинені східні регіони України в таких областях, як Дніпропетровська, Запорізька, Харківська);
- 3) місткий ринок збуту продукції та послуг;
- 4) географічне розташування (близькість європейських, азійських та африканських ринків збуту);
- 5) науковий та інноваційний потенціал (за рахунок наявних природних та інтелектуальних ресурсів);

- 6) розгалужена інфраструктура;
- 7) процес приватизації;
- 8) створення інвестиційних порталів (з переліком земельних ділянок чи будівель з усіма необхідними документами та повним аналізом стану підключення до енергомереж) та проведення інвестиційних форумів;
- 9) земельна реформа (відкриття ринку землі).

Проте *перешкодами* на шляху залучення інвестицій в нашу країну залишаються:

- 1) можливість рейдерських атак, адже в Україні залишається динаміка до збільшення захоплень підприємств [9];
- 2) бюрократизм, який залишається актуальним, попри диджиталізацію надання державних послуг;
- 3) певні валютні обмеження, які залишаються навіть після вступу в силу 7 лютого 2019 р. нового закону про валюту та валютні операції [10];
- 4) корупованість, яка проявляється у вигляді непотизму (кумівства), фаворитизму, шахрайства, зловживання службовим становищем і непрозорому процесі державних закупівель;
- 5) енергосировинна криза, зокрема залежність від імпорتنних паливно-енергетичних ресурсів;
- 6) недосконалість механізму державно-приватного партнерства при реалізації національних проектів та ін.

Як відомо, основне джерело фінансування у сфері інноваційного розвитку – це венчурне інвестування, перевагами якого є те, що інноваційні підпри-

емства на стадії розвитку можуть отримати інвестиції тоді, коли інші фінансові інститути утримуються від ризикових капіталовкладень.

Зарубіжні венчурні фонди спрямовують свої інвестиції у високоризикові сфери у своїх країнах, але вітчизняні венчурні фонди інвестують переважно в підприємства сфер будівництва, нерухомості, торгівлі та ін. [2].

Отже, для того, щоб промислового підприємству отримати фінансування з венчурного фонду, необхідно розвивати науково-дослідні розробки та патентувати їх, засновувати стартапи на базі підприємства за рахунок матеріального та нематеріального заохочення наявних інтелектуальних ресурсів.

Проте, перш за все, потрібно починати зі стратегічного планування, аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, його можливостей і потенціалу, а вже потім переходити до розробки детальних програм і бюджетування нових інвестиційних проектів.

ВИСНОВКИ

На сьогоднішній день спостерігаються суттєві негативні наслідки, спричинені пандемією COVID-19, однак, як свідчить попередній досвід розвитку світових економічних процесів, – будь-яка криза в результаті приводить до зміни напрямку соціально-економічних відносин і загальної структури економічної системи. Цей процес характеризується формуванням попиту на нові види продукції, послуги, галузі діяльності та професії, зростанням ролі інтелектуального капіталу та диджиталізації економіки, що, своєю чергою, може стати рушійною силою подальшого розвитку економічних систем на підприємствах та знаходження нових джерел і шляхів залучення інвестиційних ресурсів.

Провівши дослідження та спираючись на аналіз статистичних даних, можемо стверджувати, що на залучення інвестиційних ресурсів значно впливає політична й економічна стабільність, сприятлива законодавча база, захист інтелектуальної власності та багато іншого, чого в Україні поки немає.

З огляду на це, більшість інвесторів, які є на українському ринку, віддають перевагу інвестуванню коштів у ті види діяльності, що здатні швидко адаптуватися до змін українського нестабільного ринку за рахунок:

- ✦ коригування асортименту продукції згідно з мінливістю вподобань споживачів;
- ✦ скорочення витрат за рахунок використання ресурсозберігаючих технологій;
- ✦ мінімізації комерційних ризиків;
- ✦ гнучкості у веденні зовнішньоекономічної діяльності.

Насамперед, рекомендуємо починати з активних дій, спрямованих на зміну політичного, економічного та правового поля в країні, що стимулюватиме

приріст іноземного капіталу та дозволить підвищити конкурентні позиції національної економіки України на міжнародному ринку. Тому на першому місці державної підтримки має стояти саме промисловість, яка в кризових умовах була і залишається необхідною складовою для відновлення економіки в цілому.

У подальшому на державному рівні мають бути закріплені та виконуватися такі дії, як запровадження стандартів залучення та супроводу інвесторів; фінансова підтримка та розповсюдження інформації про інвестиційні події та інвестиційні портали; стимулювання співпраці та інноваційної кооперації між підприємствами тощо. А з боку підприємств має відбуватися інтенсифікація коопераційних зв'язків між промисловими підприємствами та розробка стратегій і програм залучення інвестицій, зокрема інвестиційних проектів, із обов'язковим створенням відповідних інвестиційних паспортів для цих програм. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Федик М. В. Макроекономічні наслідки впливу пандемії COVID-19 на світову економіку. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 40–46.
DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.7.40>
2. Михайленко О. Г., Красникова Н. А. Вплив іноземних інвестицій на розвиток економіки України в умовах глобалізації. *Ефективна економіка*. 2020. № 7.
DOI: [10.32702/2307-2105-2020.7.54](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.54)
3. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196_016#Text
5. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
6. Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки : науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Дейнеко Л. В. Київ, 2018. 158 с.
7. Куліш В. А. Тенденції залучення іноземних інвестицій в промисловість національної економіки України. *Огляд транспортної економіки та управління*. 2019. № 18. Ч. 2. С. 31–40.
DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem.v18i2.190467>
8. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року» / Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=10ef5b6502094aa1a72449fd0877d8d6&title=ProjektRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiRozvitkuPromislovogoKompleksuUkrainiNaPeriodDo2025-Roku>

9. За 2021-й рік в Україні зафіксовано 466 нових рейдерських атак // Оpendatabot – відкриті дані. URL: <https://opendatabot.ua/analytics/raiders-2021-2>
10. Аулін О. Закон України «Про валюту та валютні операції». *Громадська думка про правотворення*. 2019. № 4. С. 17–19. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2019/4.pdf>

REFERENCES

- Aulin, O. "Zakon Ukrainy «Pro valiutu ta valiutni operatsii»" [Law of Ukraine "On Currency and Currency Transactions"]. *Hromadska dumka pro pravotvorennia*, no. 4 (2019): 17-19. <http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2019/4.pdf>
- Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: ofitsiyni sait. <http://www.ukrstat.gov.ua>
- Fedyk, M. V. "Makroekonomichni naslidky vplyvu pandemii COVID-19 na svitovu ekonomiku" [Macroeconomic Consequences of the Impact of the COVID-19 Pandemic on the Global Economy]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 7 (2021): 40-46. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.7.40>
- "Konventsiiia mizh Uriadom Ukrainy i Uriadom Respubliki Kipr pro unyknennia podviinoho opodatkuvannia ta zapobihannia podatkovym ukhylenniam stosovno podatkov na dokhody" [Convention between the Government of Ukraine and the Government of the Republic of Cyprus for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196_016#Text
- Kulish, V. A. "Tendentsii zaluchennia inozemnykh investytsii v promyslovist natsionalnoi ekonomiky Ukrainy" [Tendencies of Attracting Foreign Investments in the National Economy of Ukraine]. *Ohliad transportnoi ekonomiky ta upravlinnia*, vol. 2, no. 18 (2019): 31-40. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem.v18i2.190467>
- [Legal Act of Ukraine] (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
- Mykhailenko, O. H., and Krasnykova, N. A. "Vplyv inozemnykh investytsii na rozvytok ekonomiky Ukrainy v umovakh hlobalizatsii" [Influence of Foreign Investments on the Development of the Economy of Ukraine under the Conditions of Globalization]. *Efektivna ekonomika*, no. 7 (2020). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.7.54](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.54)
- "Proekt rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro skhvalennia Stratehii rozvytku promyslovoho kompleksu Ukrainy na period do 2025 roku»" [Draft Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Strategy for the Development of the Industrial Complex of Ukraine until 2025"]. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=10ef5b6502094aa1a72449fd0877d8d6&title=ProektRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiRozvitkuPromyslovogoKompleksuUkrainiNaPeriodDo2025-Roku>
- Rozvytok promyslovosti dlia zabezpechennia zrostannia ta onovlennia ukraïnskoi ekonomiky : naukovo-analitychna dopovid* [Development of Industry to Ensure the Growth and Renewal of the Ukrainian Economy: A Scientific and Analytical Report]. Kyiv, 2018.
- "Za 2021-i rik v Ukraini zafiksovano 466 novykh reider-skykh atak" [In 2021, 466 New Raider Attacks Were Recorded in Ukraine]. Opendatabot – vidkryti dani. <https://opendatabot.ua/analytics/raiders-2021-2>